

Warszawa, dnia 30.05.2017 r.

ALERT PRAWNY nr 5/2017

Szanowni Państwo,

W związku z zapowiedzią zmian przepisów prawa karnego przez Ministerstwo Sprawiedliwości, pragniemy poinformować, że dnia 23 marca 2017 roku Sejm przyjął nowelizację Kodeksu karnego oraz niektórych innych ustaw w sprawie przepadku mienia pochodzącego z przestępstwa w tym m.in. przedsiębiorstwa, które służyło jego popełnieniu bez względu na to czyją jest własnością.

Z uwagi na daleko idącą zmianę tradycyjnego modelu i podejścia do niektórych instytucji prawa karnego w tym prawa karnego procesowego, zalecamy dużą ostrożność oraz rozwagę w podejmowanych przedsięwzięciach.

Do kodeksu wprowadzono środek karny w postaci rozszerzonej konfiskaty majątku pojawiającej się obok nowego typu przestępstwa wystawiania tzw. pustych faktur VAT, czyli takich które nie odzwierciedlają rzeczywistego obrotu gospodarczego oraz możliwości nagłej i trwającej 72 godziny blokady środków finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych przedsiębiorstw. Nowe przepisy dają organom ścigania potężne narzędzie do walki z przestępstwami skarbowymi.

Wprowadzona nowelizacja ma na celu przede wszystkim pozbawić sprawców przestępstw zaplecza finansowego i jest to jedna z najskuteczniejszych metod zwalczania przestępczości zorganizowanej i terroryzmu. Założenia te są oczywiście słuszne i należy się z nimi zgodzić.

Widzimy jednak realne zagrożenie podstawowej zasady prawa karnego tj. domniemania niewinności. Konieczność poszukiwania środków finansowych na realizację planów gospodarczo – politycznych nie może prowadzić do nadużyć względem przedsiębiorców. Kontrowersyjne jest wprowadzenie do obrotu prawnego instytucji która przewiduje możliwość orzeczenia przepadku przedsiębiorstwa lub jego równowartości także, gdy przestępca nie był i nie jest jego właścicielem, a jedynie istnieje przypuszczenie, że przedsiębiorstwo było finansowa lub współfinansowane z przestępczej działalności. Wprowadzone zmiany nie mogą prowadzić do łamania podstawowych praw i wolności obywatelskich. Orzeczenie przepadku majątku który służył do popełnienia przestępstwa skarbowego będzie dla sądu w razie skazania obligatoryjne. Sąd wyjątkowo orzekając będzie uprawniony do odstąpienia od stosowania takiego środka karnego, ale z drugiej strony umożliwia się orzeczenie nawiązki w wysokości nawet do miliona zł.

Należy również podkreślić odpowiedzialność podmiotów i osób trzecich za popełnione przestępstwo. Oprócz sprawcy odpowiedzialność ta rozciąga się na wszystkich nabywców, którzy brali udział w przenoszeniu uzyskanej przez sprawcę korzyści majątkowej. W założeniu ustawodawcy odpowiedzialność osób trzecich ma wyeliminować sytuacje, gdy dochodzi do przepisywania nielegalnie zdobytego majątku na inne osoby, np. rodzinę czy znajomych.

Bartosz Graś

Adwokat

Z wyrazami szacunku

ADWOKAT
Mateusz Grosicki